

ÖREBRO
STADSMISSION

Effektrapport 2021

Innehåll

Allmänt om Örebro Stadsmission.....	4
Övrig information	4
Väsentliga händelser under verksamhetsåret 2021.....	5
Flytt till nya lokaler	5
Strategiskt arbete med kommunikation och insamling	5
Covid-19.....	5
Effektrapportering för 2021	5
Avgränsningar.....	5
Resurser i alla våra verksamheter	6
Porten.....	6
Beskrivning av målgruppen och behovsbild.....	6
Utveckling av funktioner och samarbeten	7
Portens förändringsteori	7
Utvärdering.....	8
Verksamhetskostnader för 2021	8
Citat och exempel på vad Porten betyder för de människor som kommer dit.....	8
Matcentralen.....	9
Matcentralens förändringsteori	10
Utvärdering.....	10
Mätning	11
Matcentralens verksamhetskostnader.....	11
Crossroads och Vinternatt.....	11
Beskrivning av målgruppen	11
Crossroads	11
Vinternatt	11
Crossroads och Vinternatts förändringsteori.....	11
Utvärdering av Crossroads och Vinternatt	12
Crossroads och Vinternatts sammanlagda verksamhetskostnader 2021	13
Deed	13
Deeds förändringsteori.....	13
Önskade utfall.....	13
Utvärdering.....	14
Tydligare social inriktning.....	14
Effektmätning på Deed.....	14
Deeds verksamhetskostnader för 2021	14

Utveckling av utvärdering och effektmätning.....	14
Nuvarande effektmätning – hur vi mäter	15
Övriga aktiviteter under 2021	15
EBO – Eget boende	15
Innovation och partnerskap tack vare statsbidrag.....	15
Familjekedjan	15
Hemlös men inte rådlös	16

Allmänt om Örebro Stadsmission

Örebro Stadsmission är en idéburen organisation som arbetar lokalt och med utgångspunkt i kristna och diakonala grundvärderingar. Vårt uppdrag är att hjälpa människor i Örebro som på olika sätt lever i social utsatthet. Örebro Stadsmissions förändringsteori kan sammanfattas i fyra ord:

Se: Våra målgrupper upplever att vi ser och har förståelse för dem och deras situation.

Lindra: Akuta behov möts hos de mest utsatta.

Förebygga: Individer och familjer bryter en negativ spiral mot större utsatthet.

Förändra: Individer och familjer går från utsatthet till egenmakt och delaktighet.

Vi strävar efter att arbeta enligt denna logik med alla våra olika målgrupper, och att utöka resurserna för förebyggande och förändringsarbete i alla våra verksamheter.

Vi ser varje människa som unik och värdefull, oberoende av livssituation. Därför vill vi att fler människor får nya chanser och stöd till en positiv förändring. Vi tror på människans inneboende förmåga, men ser också hennes starka behov av gemenskap. Vår organisation präglas av respekt för alla människors lika värde, rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Vi lindrar nöd genom att tillhandahålla akut hjälp och tillgodose basbehov och arbetar för förändring genom egenmaktstärkande stöd och vägledning samt genom att agera röstbärare för våra målgrupper gentemot makthavare och samhälle. Vårt arbete sker alltid med utgångspunkt i individens situation och behovsformulering med målet att stärka den enskildes makt över sitt eget liv och på så sätt åstadkomma förändring.

Arbetet sker i samarbete med våra medlemsförsamlingar och andra idéburna organisationer, i samverkan med offentlig sektor, näringsliv och engagerade privatpersoner.

Örebro Stadsmission är medlem i Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner (RSS), en medlemsförening för lokala stadsmissioner runtom i landet. Syftet med Sveriges Stadsmissioner är nationell insamling, påverkan och gemensam metodutveckling. Samverkan genom Sveriges Stadsmissioner ger oss stöd att ligga i framkant i vår sociala verksamhet samtidigt som vi är en nationell aktör.

Tillsammans har stadsmissionerna en omsättning på drygt 1 miljard kronor, cirka 1250 anställda och möter 5-8 000 deltagare varje dag. Vi finns på ett 30-tal orter från Umeå i norr till Malmö i söder.

Örebro Stadsmissionen har under 2021 också varit medlem i Frivilligorganisationernas insamlingsråd Giva och en del lokala och regionala organisationer och nätverk som Örebro föreningsråd och Nätverket för sociala frågor.

Övrig information

11 privatpersoner och 17 församlingar har under 2021 varit medlemmar i Örebro Stadsmission.

Örebro Stadsmission har två 90-konton som gåvogivarkonto, vilket innebär att föreningen granskas av Svensk Insamlingskontroll. Örebro Stadsmission är medlem i Giva Sverige och följer därmed också deras kvalitetskod. Anställda januari: 27 personer. 7 timanställda och 20 allmän visstid/tills vidare. Anställda december: 30 personer. 9 timanställda och 21 allmän visstid/tills vidare. Totalt anställda under året: 14,68 (13,16 under 2020) heltider, uppdelat på 4,75 män och 9,93 kvinnor.

Organisationens totala kostnader under 2021: 12 088 000 kr

Örebro Stadsmissions hemsida är www.orebrostadsmission.se. Vi finns också på Facebook, Instagram och LinkedIn.

Väsentliga händelser under verksamhetsåret 2021

Flytt till nya lokaler

Under hösten 2020 tog styrelsen beslut om att säga upp hyresavtalet på Vasastrand 7 och hitta nya lokaler bättre lämpade för varje verksamhet. Arbetet med att hitta nya lokaler var omfattande men landade till slut mycket bra. Matcentralen har nu en fungerande butiksmiljö och kansliet har väl fungerande lokaler i anslutning till denna. Portens nya lokaler har blivit en väsentlig förbättring för personal och gäster. Vi har där betydligt större ytor för att kunna bedriva effektiv verksamhet.

Strategiskt arbete med kommunikation och insamling

Under våren togs en ny kommunikationsstrategi samt kommunikationsplan fram. Vi fick också på plats en kommunikatör som kunde ta ansvar för att leverera enligt strategin. Parallellt med detta utvecklades ett mer systematiskt arbete med företagspartnerskap. En ny nivå av partnerskap etablerades med benämningen huvudpartner, vilket innebär en årlig finansiering på minst 250 000 kronor. Arbetet med att få in huvudpartners gick bra och tre säkrades under året.

Covid-19

Pandemins påverkan på Örebro Stadsmission har fortsatt varit omfattande. Tidigt märkte vi av ett ökat tryck i form av många fler hjälpsökande främst på Matcentralen och Porten. Det trycket fortsatte att öka och har sedan dess fortsatt legat högt. På grund av utvecklingen och upprepade nya restriktioner har vi för att kunna fortsätta möta behoven, gång på gång gjort omställningar och anpassningar. Löpande har åtgärder för att kunna hålla avstånd och säkra hygienrutiner vidtagits vilket har skett i tät dialog med smittskyddsläkare. Det har i vissa avseenden inneburit begränsningar i verksamheterna men på det stora hela har vårt arbete utökats väsentligt. De utökningar som genomförts har framför allt möjliggjorts av att vi fått extra medel genom vår riksförening Sveriges Stadsmissioner, men också extra tillskott från Örebro Kommun.

En stor påverkan på verksamheterna har varit att det varit svårt att rekrytera volontärer. De som vanligtvis är aktuella för detta är ofta äldre än 70 år och därmed tillhört riskgrupp. Detta har delvis kunnat kompenseras genom att extra medel kunnat användas till att projektanställa personal.

Effektrapportering för 2021

Här följer vår effektrapport för perioden 2021-01-01 – 2021-12-31 enligt GIVA Sveriges riktlinjer för rapportering på grundläggande nivå.

2021 rapporterar vi för varje verksamhet enligt modellen och de riktlinjer som Giva Sverige tagit fram. Vi har påbörjat ett mer ambitiöst arbete med varje verksamhets förändringsteori som vi kommer fortsätta arbeta med och som blir ett användbart underlag i utvärdering och utvecklingsarbete. De upplysningarna som efterfrågas i Givas Sveriges riktlinjer kommer ha en vägledande funktion för hur vi systematiserar vårt uppföljnings och utvärderingsarbete framöver.

Avgränsningar

Örebro Stadsmission består av insamlingsfinansierade verksamheter samt kansli. Alla verksamheter bedrivs inom den geografiska ramen av Örebro kommun även om det förekommer deltagare i verksamheterna som bor utanför kommunens gränser men inom Örebro län.

De verksamhetsområden som rapporteras är de av våra verksamheter som varit kontinuerligt löpande under 2021. Projekt som startas upp under året omnämns men omfattas inte av rapporteringen. Samma sak med verksamheten EBO som avvecklades under våren 2021.

Rapportering för verksamheten Vinternatt, som är ett vinterhärbärge som håller öppet i mitten av november till mitten av april, kommer att ske per vintersäsong. Detta pga att det är naturligt för oss att planera och utvärdera verksamheten inför och efter varje säsong och inte per kalenderår.

Resurser i alla våra verksamheter

Vi sätter stort värde på alla de samarbets- och samverkans relationer vi har med andra organisationer, församlingar, offentlig sektor, näringsliv och privatpersoner. De nätverk och de goda relationer vi byggt är viktiga resurser i alla våra verksamheter.

En gemensam resurs för alla våra verksamheter är också de monetära medel i form av insamlade medel och bidrag som bär upp våra verksamhetskostnader.

Porten

Porten är en öppen dagverksamhet för människor som lever i hemlöshet och har en beroendeproblematik. Porten har öppet vardagar från 09:00-till 12:00 och är Örebros enda öppna dagverksamhet för människor som befinner sig i ett pågående missbruk.

Under pandemin fortsatte vi att ha Portens verksamhet öppen. Pga. gällande restriktioner behövde verksamheten förläggas utomhus. Vi serverade frukostpåsar och matlådor i dörren, förde samtal utomhus eller bokade in enskilda samtal i våra lokaler. I december 2020 erhöles ett bidrag från Örebro kommun för att kunna hyra en cafévåning i den intilliggande Vasakyrkan. Där öppnades upp för de som lever i akut hemlöshet att kunna komma in och äta sin frukost- och lunchpåse och vila en stund. Det fortsatte vi med under hela vårterminen 2021.

Tidigt på året började arbetet med att Örebro Stadsmission skulle lämna de lokaler på Vasastrand 7 där verksamheten bedrivits sedan 2017. Det blev en utdragen flytt med många omställningar pga. en tidskrävande process att hitta rätt permanenta lokaler och sedan bygga om och färdigställa dessa.

Beskrivning av målgruppen och behovsbild

De allra flesta av våra återkommande gäster lider av samsjuklighet. Det innebär att de har både ett substansberoende samt lider av psykisk ohälsa. Många har en skuldproblematik som utestänger dem från den ordinarie bostadsmarknaden. Det tar ofta lång tid att få hjälp pga bostadsbrist i Örebro och det är långa köer till de stödboenden som finns att tillgå i kommunen. På Porten ska våra gäster känna sig trygga, kunna landa och återhämta sig för att orka ta de nödvändiga steg som krävs för att hitta en hållbar väg ut ur missbruk och socialt utanförskap. På Porten erbjuds basbehov i form av möjlighet till dusch och tvätt (även om det under pandemin begränsats) klädombyte, frukost och gemenskap. Men vi finns också till hands för stödsamtal samt hjälp vidare. Basbehovet har fortsatt vara en viktig grund i arbetet. Men efterfrågan på stöd och samtal har ökat markant under 2021 och arbetet med detta har därför också utökats och utvecklats avsevärt under året. Problem med långa handläggningstider inom psykiatrin, regionens beroendevård och socialtjänsten har tydligt påverkat måendet i målgruppen och därmed också vår verksamhet. Vi har fler samtal, utvecklat vår vägledning samt bistått i kontakten och samordningen med myndigheter både utomhus och i bokade enskilda samtal på eftermiddagarna. Svårigheterna att få fungerande myndighetskontakter för dem som lever i akut hemlöshet är mycket påtagliga. Många samtal har också handlat om att se individen, att lyssna på en livsberättelse, den personliga kampen och ibland ren suicidprevention. Flertalet gäster ser

Porten som sin familj, så vikten av att mötas i ögonhöjd och finnas till som samtalspart är tydlig. Många av våra gäster saknar resurser eller förmågan att hantera den komplexa verklighet av samordning av olika aktörer (exempelvis försörjningsstöd, hyresvärdar, sjukvård, socialpsykiatri, polis) som är deras vardag. Vi värdesätter samverkan och vill gärna vid behov vara en länk i samordning, möjliggöra kontakt med myndigheter samt vara ett personligt stöd till gästen. Vi ser många goda exempel där vår medverkan i gästens personliga resa har blivit avgörande för att kunna åstadkomma en förändring.

Utveckling av funktioner och samarbeten

Ett uppdrag från kommunen om att kunna erbjuda plats för isolering för en hemlös med konstaterad covid-19, pågick under hela våren. Kommunen stod för lokal och Örebro Stadsmission för beredskap samt mat, inredning och tillsyn. Boendet som skulle aktiverats av Smittskydd behövde dock aldrig aktiveras

Samarbete med Örebro Bostäder (ÖBO) gällande projekt om uppsökandeverksamhet på stan, med fokus och utgångspunkt från Hållstugan fortsatte till och med mars. Projektet avslutades delvis på grund av att ett av problemen kvarstod, nämligen att det inte fanns någonstans att hänvisa till då Porten inte kan hålla öppet på eftermiddagar. I stället inleddes ett samtal med Örebro kommun och Handslaget (samverkansgrupp för fastighetsägare i Örebro) om utökade öppettider på Porten under 2022.

Genom ett samarbete med Regionen så kunde vi erbjuda vaccinering mot Covid-19 genom Portens verksamhet. De flesta som vaccinerade sig var Portens gäster, men även ett antal medlemmar i Matcentralen valde att vaccinera sig.

Portens förändringsteori

Målgrupp	<ul style="list-style-type: none">• Människor i hemlöshet ofta i kombination med beroendeproblematik och psykisk ohälsa
Problem	<ul style="list-style-type: none">• Hemlöshet• Beroendeproblematik• Samsjuklighet (beroendeproblematik i kombination med psykisk ohälsa)• Dåligt allmänt hälsotillstånd• Avsaknad av nätverk/relationer till viktiga instanser
Resurser	<ul style="list-style-type: none">• Ändamålsenliga lokaler för; öppen mötesplats, vilorum, tvätt av kläder, dusch, samtalsrum, klädförråd, kontor mm• Personal med rätt kompetens• Den tillit och förtroende som är uppbyggd under lång tid mellan verksamheten och målgrupp• Insamlade gåvor och bidrag både monetära och annat (matlådor, kläder, sovsäckar, hygienartiklar etc.)• Volontärer• Överskottsmat
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• I Portens mötesplats tillhandahålls gemenskap, frukost och fika, matlådor och relationsbyggande samtal• Vila inomhus för personer i akut hemlöshet• Hygienartiklar och klädombyte

- Tvätt och dusch (begränsat under 2021)
- Uppsökande verksamhet ute i gatumiljön
- Enskilda samtal för stöd, vägledning och kartläggning
- Ombudsmannaskap: länkande, medföljande och vid behov företrädande i kontakter med tredje part vars insatser individen är beroende av för att förändra sin situation (Sjukvård, socialtjänst, fastighetsägare, praktikplatser etc.)
- Uppsökande funktion (när samtycke finns) för myndigheter och sjukvård som har svårt att nå sina klienter/patienter på annat sätt.

- Prestationer
- 12 700 besök på Porten och lika många serverade frukostar
 - Matlådor till varje gäst som önskat
 - Kort avstämningssamtal vid varje besök
 - Ca 1200 myndighetssamtal

- Effekter kort sikt
- Ökad livskvalité (mätt, utvilad, ren och med känsla av tillhörighet)
 - Gäster har fungerande kontakter med de instanser som kan ge vård, behandling, bostad, försörjning och sysselsättning
 - Ökad delaktighet och egenmakt

- Effekter lång sikt 1-36 mån
- Viktiga stegförflyttningar mot bostad, vård, behandling och sysselsättning
 - Minskat socialt utanförskap
 - Ökad delaktighet och egenmakt (ökad kunskap, handlingsförmåga och bättre självförtroende)

Utvärdering

Totalt 150 unika individer har under 2021 besökt Porten. Besökarantalet har legat mellan 50-80 personer per dag. Vid genomlysning kan vi konstatera att det varit en stor omsättning av individer, dvs gruppen har förändrats under året men antalet har ändå varit ganska konstant. Dock har det skett en ökning av antal besök med 35 % jämfört med 2020. Under året upplever vi att vi tydligare har blivit en röstbärare i frågor som rör inte minst akut hemlöshet. Då vi fortsatt att bedriva verksamhet, även när många andra stängt eller dragit ner, så har vi i hög utsträckning kunnat få kunskap om målgruppernas erfarenheter som vi kunnat vidareförmedla i andra kontakter och nätverk. Vi har exempelvis goda relationer med såväl polis och regionen som handläggare inom socialtjänsten. Ett exempel är också den roll Örebro Stadsmission fått i den debatt som började med stängningen av de offentliga toaletterna i city.

Verksamhetskostnader för 2021

2 354 000

Citat och exempel på vad Porten betyder för de människor som kommer dit

Här följer några exempel på all den respons som arbetslaget dagligen får från sina gäster:

”Ni betyder mer än ni tror, och det kommer från djupet av mitt hjärta”

”När ingen annan tror på oss så finns ni där och dömer oss aldrig”

”Tack för att ni bryr er så mycket om mig på alla sätt, ni ser till hela mig”

”I sorgen efter ett dödsfall så hade jag ingen att prata med förutom er”

”Utan er hade jag aldrig överlevt”

”I väntan på myndigheternas beslut så finns alltid Porten där”

”Ni kan koppla bort stödhjulen nu, för nu klarar jag mig.”

”Ni är som en hemtjänst för oss hemlösa” (i samband med Portens uppsökande verksamhet ute på stan)

Matcentralen

Matcentralens primära aktivitet är att tillvarata producerade livsmedel som annars hade kasserats av grossister, butiker och producenter och erbjuda dessa åt personer i Örebro län som lever i ekonomisk och i många fall även social utsatthet. Orsakerna bakom varför man befinner sig i denna situation kan vara många och individuella. I målgruppen finns individer och hushåll som lever i olika grader av hemlöshet, missbruk, psykisk sjukdom och/eller arbetslöshet, inte sällan med komplicerade relationer till det offentliga/myndighetsverige, hyresvärdar, arbets- och vårdgivare etc. En stor grupp är asylsökande som förväntas leva på en LMA-ersättning som inte har höjts sedan 1994 trots markanta prishöjningar generellt i samhället. Ytterligare en grupp är papperslösa och ytterligare en är utsatta EU-medborgare som vistas i länet tillfälligt. Verksamhetens inskrivning erbjuder medlemskap efter behovsprövning samt vägledning och ekonomisk rådgivning. Medlemmarna får mot en symbolisk summa på 10 kr per tillfälle, möjligheten att fylla en varukorg en gång per vecka med god, varierad och näringsriktig mat. Arbetet sker i samarbete med Immanuelskyrkan.

Antalet hjälpsökande hos Matcentralen fortsatte att öka under 2021. I mars månad nådde vi en toppnotering då vi nästintill fyrdubblat antalet hämtningar sedan mars 2020. Då gjordes en behovs- och situationsanalys samt en revidering av inskrivningsfrågorna och kriterierna för medlemskap. Snävare kriterier minskade antalet medlemmar tillfälligt.

Vårens genomlysning synliggjorde väldigt tydligt behovet av vägledning och ombudsmannaskap inte minst bland våra barnfamiljer. Där ur sprang en ansökan om startkapital från Örebro Pastorat samt stadsbidrag från Delmos och pengar från Socialstyrelsen genom Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner. Tillsammans möjliggjorde detta uppstarten av Familjekedjan. Till Familjekedjan anställdes under hösten tre socionomer på deltid för att jobba med ombudsmannaskap och vägledning. Särskild målgrupp var ekonomiskt utsatta barnfamiljer i segregerade områden.

För att bättre kunna möta upp behoven i Matcentralen fick vi ett extra anslag från Svenska Kyrkan för att kunna utöka personalstyrkan. Extra personal anställdes för detta. Vi har arbetat på att få till fler samarbeten med större leverantörer och grossister. Under hösten inledde vi ett samarbete med Dagab vilket inneburit ett avgörande tillskott.

Under sommaren så flyttade Matcentralen till nya och betydligt mer ändamålsenliga lokaler på Storgatan 52. Inköp av ny bil med bagavellyft, då den gamla bilen havererade, och inte minst flytten till Storgatan blev ett stort lyft för verksamheten. Större lokaler med bättre butiksmiljö och bättre arbetsutrymme förbättrade också den fysiska arbetsmiljön för personalen. Flytten möjliggjorde också att återigen börja ta in volontärer i verksamheten.

Det har under året varit väldigt stor variation i hur mycket mat vi fått in. Detta har gjort det svårt att hitta rätt i nivå på antalet medlemmar samt beräkna matcentralens kapacitet. Pengar från bla Radiohjälpen genom vår Riksförening har dock möjliggjort att vi kunnat köpa in matvaror, när det inte funnits något svinn, men också inventarier för att säkerställa god drift och arbetsmiljö.

I ett gemensamt projekt genom RSS, Riksföreningen Sveriges Stadsmissioner har vi tillsammans med Västerås Stadsmission och Eskilstuna Stadsmission haft en förstudie beviljad av Kavli-fonden. Förstudien syftade till att utreda möjligheten att ha ett regionalt projekt i Mälardalen, med syfte att effektivisera logistiken, hitta bättre flöden kring stora volymer överskottsmat och därmed möjliggöra att mer överskottsmat tas till vara på och vi kan ge stöd till fler. Förstudien resulterade i en tvåårig projektansökan.

Matcentralens förändringsteori

Målgrupp	<ul style="list-style-type: none">• Människor i social och ekonomisk utsatthet
Problem	<ul style="list-style-type: none">• Fattigdom
Resurser	<ul style="list-style-type: none">• Donerat överskottsmat• Personal med kompetens för butik, lager och transport• Volontärer (445 volontärtimmar 2021)• Anpassade lokaler, butik och lager• Inventarier• Lastbil
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Medlemmar får fylla en varukorg 1 gång per vecka• Behovsprövning• Länkning till stöd och vägledning (Navet och Familjekedjan) samt till församlingens gemenskap och aktiviteter, bland annat språkträning
Prestationer	<ul style="list-style-type: none">• 6503 fyllda varukorgar• 88 ton omhändertagen överskottsmat
Effekter kort sikt	<ul style="list-style-type: none">• Mer och varierad och näringsriktig mat -> mer energi• Ökat välbefinnande och positiva hälsoeffekter• Ökat ekonomiskt utrymme• Minskad stress
Effekter lång sikt 3-12 månader	<ul style="list-style-type: none">• Fungerande ekonomi efter länk till ekonomisk vägledning• Ökad egenmakt

Utvärdering

Tack vare flytt till mer ändamålsenliga och butiksliknande lokaler har verksamheten kunnat utvecklas. Från färdigpackade kassar som hämtades i en källarlokal under en tid med hårda pandemirestriktioner, till att medlemmarna själva har släppts in i en butik, tilldelats en varukorg och sedan packat den med livsmedel de själva valt. Större lokaler och lager, samt flera nya samarbeten har även lett till ett större inflöde vilket även återspeglar sig i att vi kunnat erbjuda mer mat med större variation än tidigare. Trots krävande omställningar pga. pandemin, flytt av verksamheten och snävare medlemskriterier, har antal utdelningar av mat ökat med 19,5 procent jämfört med 2020. Under 2021 har också ett omfattande arbete gjort för att öka resurserna, kvalitén och långsiktigheten i arbetet med målgruppen. En av våra huvudsakliga prioriteringar framåt är att utöka resurserna för ekonomisk vägledning och ombudsmannaskap så att vi kan ge långsiktig hjälp till fler hjälpsökande. Vi vill motverka att verksamheten bidrar till att cementera ett utanförskap och därför erbjuda stöd och vägledning till ökad egenmakt och fungerande ekonomisk situation. Målet är att så många som

möjligt av de familjer och ensamstående vi möter inte längre ska vara beroende av Matcentralen för att ha tillräckligt med mat.

Mätning

Matcentralerna inom RSS har ett nytt gemensamt data-/statistiksystem där statistik förs över mängden samt kategorin av livsmedel som skänkts från respektive donator (grossist, butik, etc.). Vi för även daglig statistik över antalet hushåll som hämtar mat samt volontärinsatser.

Matcentralens verksamhetskostnader för 2021

2 154 000 kr

Crossroads och Vinternatt

Beskrivning av målgruppen

Crossroads och Vinternatt finns till för EU- och tredjelandsmedborgare som lever i stor social och ekonomisk utsatthet. Målgruppen består nästan uteslutande av romer från Rumänien och Bulgarien. Deras situation i hemländerna präglas av svår fattigdom pga. mångårig marginalisering och diskriminering. Detta innebär bland annat att de i mycket hög grad är exkluderade från arbetsmarknaden. Fattigdomen är vad som driver dem till tiggeri bland annat i Sverige och Örebro.

Crossroads

Crossroads syfte är att se och uppmärksamma behov, lindra akut nöd och ge hopp om förändring. Visionen med Crossroads är också att bygga strategiska och långsiktiga nätverk för vidare stöd och hjälp.

Verksamheten har haft öppet en kväll i veckan mellan 15.00-19.00. Här får målgruppen duscha, hjälp att tvätta sina kläder, fika/enklare kvällsmål, värme och gemenskap. Genom Crossroads har vi också kunnat erbjuda medlemskap i Matcentralen. Vi har även delat ut kläder samt presentkort till kläder på Stockholms Stadsmissions Second hand-butik i Marieberg.

Vinternatt

Vinternatt är vårt vinterhärberge för målgruppen. Det har öppet från 20.00-09.00 varje natt, från mitten av november till mitten av april. Utdelning av härbergesplatser har skett i samband med Crossroads. De som enligt Vinternatts turordnings-system tilldelats plats har fått plats för en vecka i taget. Fler anställda timvikarier på Vinternatt tillsammans med volontärer har i huvudsak drivit härberget. Då många i målgruppen inte är vaccinerade så valde vi att behålla samma rutiner under hösten som vi hade under våren, trots viss minskning av nationella restriktioner.

Vinternatt har sedan 2018 finansierats av ett IOP, Idéburet Offentligt Partnerskap, med Örebro kommun. Under 2021 slöts ett nytt treårigt IOP för verksamheten med kommunen.

Crossroads och Vinternatts förändringsteori

Målgrupp	• EU- och tredjelandsmedborgare i utsatthet
Samhällsproblem	• Fattigdom• Hemlöshet
Resurser	• Personal med rätt kompetens• Ändamålsenliga lokaler för akut boende samt öppen mötesplats med möjlighet för tvätt av kläder och dusch.• Gåvor i form av kläder och hygienartiklar

	<ul style="list-style-type: none"> • Presentkort • Volontärinsatser • Överskottsmat
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none"> • Öppen verksamhet med möjlighet till dusch, mat och tvätt av kläder samt vägledande samtal. • Utdelning av platser till Vinternatt • Uppsökande verksamhet med syfte att målgruppen ska känna till verksamheten • Anskaffande av lokal och iordningställande av härbärke inför vintersäsongen • Drift av akutboende
Prestationer	<ul style="list-style-type: none"> • 350 besök på Crossroads med lika många serverade måltider • 1902 övernattningar på Vinternatts med lika många serverade kvällsmål och frukostar • 77 duschar (Crossroads) • Tvätt av kläder
Effekter kort sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Ökat välbefinnande (mätt, varm, ren, sedd) • Ökad egenmakt • Positiva hälsoeffekter
Effekter lång sikt	<ul style="list-style-type: none"> • Ökad trygghet – minskad stress

39 personer (15 kvinnor och 24 män) har under 2021 besökt Crossroads, totalt 350 besök.

Vinternatt har under säsongen nov 2020- apr 2021 erbjudit 1902 gästnätter till 43 personer, 21 kvinnor och 22 män.

Utvärdering av Crossroads och Vinternatt

På grund av flytt av verksamheten och tillfälliga lokallösningar kunder vi inte erbjuda dusch under hösten. Vi har inte heller kunnat erbjuda rådgivning i den utsträckning vi önskat och hade som mål. Detta mycket på grund av restriktionerna under pandemin då vi inte kunde ta in gäster för att sitta och prata utan endast mött gästerna i entrén. I dessa situationer har det också saknats tillräckliga personalresurser för att möta upp med samtal utomhus.

Under hösten påbörjade vi ett arbete med uppsökande verksamhet, om än i liten skala. Vi tror att uppsökande verksamhet är viktigt på sikt för att lära känna gästerna bättre genom att kunna möta dem individuellt och där de är. Det har varit skiftande antal gäster. Under hösten var det få som sökte plats på Vinternatt. En anledning tror vi är pandemin. Men det synliggör också vikten av att definiera de olika grupperna inom samma målgrupp: Vilka har behov av Vinternatt och varför? Vilka har behov av Crossroads och varför? Frågor som vi kommer att titta närmare på.

Möjligheten att arbeta mot långsiktiga effekter för målgruppen är begränsad av både dåliga förutsättningar på systemnivå samt utmaningen att hitta tillräckliga resurser för arbetet. Crossroads och Vinternatts verksamheter handlar framför allt om att tillgodose grundläggande behov hos denna extremt utsatta grupp. De allra flesta som besöker Crossroads och Vinternatt vistas här tillfälligt under perioder då de försöker få ihop pengar till sina egna och sina familjers behov i hemländerna. De saknar tillgång till samhällets välfärdssystem och har i de flesta fall mycket små möjligheter att komma in på arbetsmarknaden. Vi kan som organisation lindra nöd, lyfta individen med ett varmt och respektfullt bemötande. Vi kan ge viktig samhällsinformation och fungera som översättare och

ge vägledning i relation till sjukvård, rättsväsende mfl. Vi kan ge viss trygghet och skydd från trakasserier i den mån vi har öppet. I den mån det är möjligt eftersträvar vi långsiktiga effekter i form av stegförflyttningar/förändring, från fattigdom, hemlöshet och utsatthet, till försörjning, bostad, egenmakt och delaktighet.

Crossroads och Vinternatts sammanlagda verksamhetskostnader 2021

1 392 000 kr

Deed

Deed är vardagsrummet mitt i city för ungdomar i åldern 16–21 år. Här möts ungdomar från olika stadsdelar med olika kulturella bakgrunder och socioekonomiska förutsättningar. På Deed erbjuds ungdomarna en trygg och drogfri mötesplats med fokus på kulturella arrangemang och aktiviteter. En viktig del av verksamheten är att vara en plats där unga kan möta vuxna för att samtala, umgås och dela vardagen med. Deed spelar även en betydande roll som kulturell mötesplats och som möjliggörare av ungas egna kreativa idéer. Verksamheten anordnar bland annat konserter och utställningar där deltagare får eget utrymme. Verksamheten finansieras av bidrag från Örebro Kommun och Svenska Kyrkan. Ordinarie personalgrupp består av tre ungdomsledare och en verksamhetsledare anställda på deltid. Verksamhetens öppettider är tisdag – torsdag 15:00 – 22:00 samt fredag 15:00-23:00.

Deeds förändringsteori

Målgrupp	Unga i Örebro mellan 16-21 år
Problem	<ul style="list-style-type: none">• Ensamhet• Segregation• Psykisk ohälsa• Avsaknad av meningsfull fritid
Resurser	<ul style="list-style-type: none">• Personal med rätt kompetens• Ändamålsenliga lokaler• Utrustning och kompetens för digitala möten• Material och utrustning för skapande aktiviteter
Aktiviteter	<ul style="list-style-type: none">• Relationsfrämjande arbete till och inom målgruppen• Skapa inbjudande mötesplats• Kreativa aktiviteter• Stödjande aktiviteter (läxhjälp, skriva cv, stödjande samtal, studiebesök)
Prestationer	<ul style="list-style-type: none">• 1676 besök
Effekter kort sikt	<ul style="list-style-type: none">• Meningsfull fritid för målgruppen• Minskad ensamhet
Effekter lång sikt	<ul style="list-style-type: none">• Preventiv effekt, förebygga social utsatthet

Önskade utfall

Deeds syfte är i första hand främjande och förebyggande. Deeds målsättning är att förebygga social

utsatthet genom att erbjuda ungdomar en meningsfull fritid och en mötesplats med stödjande funktioner som alternativ till destruktiva sammanhang. Med fokus på att främja goda relationer till deltagarna men också mellan ungdomarna vill vi förebygga upplevd ensamhet i vår målgrupp.

Utvärdering

Pandemins restriktioner har fortsatt påverkat verksamheten i hög utsträckning. Bland annat så har långa perioder av digital hemundervisning inneburit att gymnasieungdomar som brukar komma efter skolan, inte dykt upp. Trots förhållandevis få deltagare i verksamheten så är det tydligt att det varit en viktig plats för dem som sökt sig dit. Ett drogfritt vardagsrum för unga i city behövs. När det behövs har digitala träffar/samtal med enskilda ungdomar genomförts via zoom. Flera av de ungdomar som är vana att vara på Deed var glada för att kunna prata med någon i personalen även via dator. Under sommaren och hösten, när vädret tillät, arrangerades utomhusaktiviteter för att kunna träffas på ett smitt-säkert sätt. Jämfört med åren innan pandemin bröt ut har personalen haft större utmaningar att genomföra arrangemang och bygga nya relationer, vilket givetvis innebär att Deed inte kunnat fylla sin funktion på samma sätt som tidigare. Under rådande förutsättningar har resurser ändå kunnat användas för att bibehålla befintliga relationer och stötta de ungdomar vi redan hade en relation till. Personalen har haft tid att bygga djupare relationer till ungdomar vilket medfört en större mängd förtroendefulla samtal av stödjande karaktär.

Studiebesök och samarbeten med andra verksamheter med samma målgrupp har medfört att vi har flera nya besökare som blivit stammisar, men också att "våra" ungdomar lärt känna fler verksamheter som riktar sig till dem. Vi ser också att pandemi, restriktioner och anpassningar påverkat möjligheten att sätta mål som gått att sikta på kontinuerligt under ett år. När restriktioner inte längre påverkar verksamheten, ser vi därför ett behov av att sätta upp mer konkreta mål inför nästa år för att kunna utvärdera utifrån dem.

Under slutet av 2021 började pandemin släppa taget och Deed kunde försiktigt börja ha mer arrangemang inom verksamheten

Tydligare social inriktning

Behovet av kompetens för socialt arbete har blivit tydligt i mötet med ungdomar som periodvis mår väldigt dåligt. Att möta ungdomar med allt sämre psykisk hälsa under pandemin har inneburit stora utmaningar för personalgruppen. Personal inom organisationen med kompetens kring dessa frågor har kopplats in som stöd. Under hösten arbetade vi med frågan hur Deed på ett tydligare sätt kan följa Örebro Stadsmissions uppdrag att möta och lindra social utsatthet i den egna målgruppen. Med bibehållen kulturell prägel kommer verksamheten att utvecklas mot det gemensamma uppdraget.

Effektmätning på Deed

Vi mäter besökarantal varje dag och hur många som väljer att delta i planerade aktiviteter. Vi genomförde också en besökarenkät under våren för att höra besökarnas bild av verksamheten, och få syn på om vi fyller den funktion vi vill fylla för dem. I den framkommer att deltagarna uppskattar att Deed har ett stort utbud av aktiviteter samt att det är en plats som bidrar med trygghet.

Deeds verksamhetskostnader för 2021

1 177 000 kr

Utveckling av utvärdering och effektmätning

Det pågår ett arbete inom Sveriges Stadsmissioner för att ta fram gemensamma strategier och verktyg över hur vi kan mäta effekter inom våra verksamheter. Samtidigt som vi följer den processen

har vi påbörjat ett utvecklingsarbete i vår organisation som syftar till att systematisera hur vi kan fånga upp effekt över tid hos våra deltagare.

Vi får dagligen kvitton på den effekt vi gör från enskilda individer men också genom respons från myndigheter, vårdgivare och andra instanser som arbetar med viktiga insatser gentemot målgruppen.

Vi har gott självförtroende gällande den funktion våra verksamheter har men vi har brister i vår systematiska effektmätning gällande kvalitativa tekniker. Det är en utmaning att mäta effekt i socialt arbete, i synnerhet kvalitativ uppföljning med individer över tid när målgruppen förändras så snabbt som den gör i de flesta av våra verksamheter. Vi har personal med rätt kompetens och kunskap som med stort engagemang brinner för att stödja, motivera och vägleda deltagare till att hitta vägar ut ur extrem utsatthet. Resurserna är knappa och personalen gör tydelsefulla insatser samtidigt som behoven bara ökar. Det görs ett omfattande arbete att resurssätta verksamheterna ytterligare utifrån de ökande behov vi möter. Utmaningen gällande effektmätning är att hitta en balans när vi sätter system på plats som ger funktion och kvalitetsgaranti utan att för mycket belasta det livsviktiga sociala arbete som utförs i Örebro Stadsmissions verksamheter.

Nuvarande effektmätning – hur vi mäter

Det finns en allmän kännedom om vad tillgång till näringsriktigt mat, rena kläder och att kunna sköta sin personliga hygien innebär i termer av förbättrad fysisk hälsa och välbefinnande. Vi kan också utifrån vedertagen kunskap veta något generellt om hur våra deltagares psykiska hälsa påverkas av att de återkommande vistas i ett stödjande sammanhang, upplever gemenskap, erbjuds stöd i utsatta situationer och blir sedda och bemötta med värme när livssituationen i övrigt präglas av utanförskap. Fram tills nu har vår mätning främst fokuserats på vad vi levererar, hur många personer som deltar i olika aktiviteter eller tar del av olika typer av stödinsatser, dvs kvantitativa mått och utfall. Men vi menar att i viss mån så kan även kvantitativa mått visa på kvalitativ effekt, samtidigt som kvalitativa mätningar är under utveckling i organisationen. Vi har börjat fånga upp och dokumentera den funktion våra verksamheter har som våra deltagare spontant ger uttryck för.

Övriga aktiviteter under 2021

EBO – Eget boende

Under våren 2021 avvecklades vår verksamhet EBO - Eget boende för ensamkommande ungdomar, som under en period bedrivits i stadsmissionens lokaler på Vasastrand 7. I samband med att den tillfälliga gymnasielagen skulle upphöra i juli 2021 så meddelade Örebro kommun att det inte var aktuellt med ytterligare finansiering av EBO. Det blev en orolig vår för många i målgruppen som kände osäkerhet inför en oviss framtid. Verksamhetens aktiviteter fokuserades kring att ge ungdomarna stöd i letandet efter egen bostad samt att söka praktikplats eller arbete. Pandemin försvårade planeringen av aktiviteter och studiebesök. I juni flyttade de sista ungdomarna ut från Örebro Stadsmissions EBO.

Innovation och partnerskap tack vare statsbidrag

Familjekedjan

Tack vare statsbidrag från Delegationen mot segregation har Örebro stadsmission kunnat etablera ett partnerskap med Filadelfiakyrkan, Immanuelskyrkan, Rädda Barnen och Eksam. Partnerskapet heter Familjekedjan och innebär ett nytt sätt för oss att arbeta tillsammans kring utsatta barnfamiljer. Örebro är en av de mest segregerade kommunerna i landet där utanförskapsområdena har en särskilt hög koncentration av ekonomiskt utsatta hushåll med barn som lever i barnfattigdom. I Matcentralens verksamhet har vi sett att fler och fler barnfamiljer sökt akut hjälp till mat och att

dessa familjer i hög utsträckning saknar försörjning och fungerande kontakter med viktiga samhällsinstanser. Målet med Familjekedjan är minskad ekonomisk utsatthet och ökad egenmakt för dessa barnfamiljer. Detta vill vi åstadkomma genom att erbjuda stöd och vägledning i relation till de välfärdsinstanser vars insatser familjerna är i behov av. Familjekedjans arbete vill ge långsiktiga positiva förändringar i familjerna livssituationer.

Under projektets uppstartsperiod, hösten 2021, arbetade vi framför allt med att etablera en samverkansmodell för partnerskapet samt samverkansformer med andra relevanta samhällsaktörer och sätta metodstöd för arbetet. Därefter påbörjades det operativa arbetet med vägledning i oktober 2021.

Hemlös men inte rådlös

Genom bidrag från Vinnova startade Örebro stadsmission ett nytt projekt under november 2021 tillsammans med KTH och Begripsam som fick namnet Hemlös men inte rådlös. Syftet är att främja digital inkludering av personer i akut hemlöshet samt att kartlägga, identifiera kommunikationssvårigheter och med hjälp av teknik underlätta den komplexa vardag en hemlös befinner sig i. Målsättningen är att korta tiden i hemlöshet genom att möjliggöra upprätthållande av nödvändiga kontakter.